

Americké volby jdou do finále

Clintonová s Trumpem svedli poslední televizní souboj v Las Vegas.

ZAHRAŇIČÍ
str. 10

EXKLUZIVNĚ NA

E15.CZ

Gigantem do Bavor

Na Šumavě mají nejkratší mezinárodní železnici světa.

● CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ● CZK/USD • 24,603/+0,008 Kč ● PX • 921,35/-0,12% ● EURO STOXX 50 • 3074,55/+0,61% ● ZLATO • 1271,65 \$/+0,20%

KOMENTÁŘ: DRUHÉ KOLO KRAJSKÝCH VOLEB / str. 12

Krátce

Podepsáno. Američané postaví továrnu v Česku

Vláda včera podepsala investiční smlouvu se společností General Electric. Americká firma v Česku postaví závod pro vývoj, testování a výrobu turbomotorů minimálně za 1,35 miliardy korun. **str. 2**

Sokolovská uhelná a ČEZ se usmířily

Skupina ČEZ prodá Sokolovské uhelné svoji elektrárnu v Tisové u Sokolova. Současně firmy uzavřou novou smlouvu na dodávku sokolovského hnědého uhlí. Obě společnosti se tak dohodly na řešení dlouhodobých obchodních sporů. **str. 4**

Aeroholding se zbavil posledního zbytku ČSA

Český Aeroholding prodal celý svůj podíl 19,736 procenta akcií Českých aerolinií státní společnosti Prisko. ČSA se tak definitivně rozchází se skupinou, která vznikla před více než pěti lety kvůli jejich záchraně. **str. 6**

twitter.com/e15news

MARTIN ČABAN:

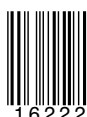
Čínské investice v Česku jsou prd, ale je to vůbec relevantní argument? A za kolik miliard by takhle ohnutý hřbet stál? Za dvě ne, za sto jo?

Mzdy rostou. Výkonům navzdory

Průmyslové firmy očekávají, že mzdy letos porostou o 2,7 procenta. Příští rok hodlají zaměstnancům přidat znovu. A to i přesto, že produktivita práce **stagnuje** a v letošním roce nepřekročí ani **dvě procenta**. **BYZNYS / str. 4**

Foto: profimedia.cz

9 771803 454307 16222

Zápisník
Adély Čabanové

Ctít místní zvyk

Jak to s podzimem bývá, některé nemocnice vyčerpaly roční finanční balíky. Jenže nemocnice je dál povinná se o lidi postarat. I kdyby nedostala zaplacené. Něco se ale letos pohnulo. Benešovská nemocnice okořenila jednání o navýšení rozpočtu s jednou ze zdravotních pojišťoven a začala odmítat její pojištěnce. Pacienti se na rovinu dozvěděli, že v této nemocnici jim pojišťovna péči neproplatí. Takové porušení bontonu! Zvykem přece je: malujeme, jděte jinam. Nebo: nemáme kapacitu, přijďte v lednu.

V Praze se diskutovalo o tom, jak se mohou města připravit na změnu klimatu. Do roku 2100 by se prý v Praze mohla teplota zvýšit o dva až pět stupňů Celsia. Kolik asi zvládne Praha do té doby vypracovat koncepci, strategii, a kolik dokáže vyčerpat prostředků z různých fondů? Co takhle místo pár konferencí navzdory zvykům rovnou něco udělat? Stačilo by třeba pár zeleňých fasád a střešů na úředních budovách.

Podle experta Světové zdravotnické organizace Larse Mollera v Česku málo bojujeme proti alkoholu. Že prý v Česku rizikově pije půl milionu lidí a politici jsou k tomu líní. Expert asi nerespektuje místní definici extrémního pití. Pro připomenutí: jak uvedl ministr zdravotnictví a lékař po vyšetření prezidenta republiky a diabetika v roce 2013, denně šest skleniček vína a tři panáky k tomu, to není žádné extrémní pití.

Protagonisté dne

Jan MLÁDEK

MINISTR PRŮMYSLU A OBCHODU

Podpis smlouvy s GE přivede do země investora, který zde hodlá nejen své výrobky montovat, ale především i vyvíjet.

str. 2

Mateusz MORAWIECKI

POLSKÝ MINISTR FINANČÍ

Polsku se podařilo přilákat významnou investici. Japonská automobilka Toyota Motor zde investuje asi čtyři miliardy korun.

str. 9

Hillary CLINTONOVÁ

PREZIDENTSKÁ KANDIDÁTKA

Podle několika průzkumů vyhrála poslední televizní debatu v Nevadě. Trump byl podle komentátorů spíše v defenzivě a duel ztratil.

str. 12

Podepsáno. V Česku bude továrna GE

■ Americká společnost hodlá proinvestovat 1,35 miliardy korun.

Vláda včera podepsala investiční smlouvu se společností General Electric (GE). Americká firma v Česku postaví závod pro vývoj, testování a výrobu turbomotorů. Podle informací výše investice do závodu do-

sáhne minimálně 1,35 miliardy korun.

Do vývoje nového motoru firma GE v evropských závodech investuje celkem 9,8 miliardy korun, významnou část z toho v České republice. Celková výše investice v Česku tak bude nižší než původně uváděných téměř deset miliard korun.

Místo, kde nové centrum vyrostě, společnost vybere

do poloviny příštího roku. Závod by měl zahájit výrobu turbomotorů v roce 2022, při plné výrobní kapacitě bude vyrábět více než 400 motorů ročně. Dohodu včera podepsali ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek (ČSSD), ředitel CzechInvestu Karel Kučera a viceprezident GE International John Rice.

Podle Mládky jde o zlom v lákání zahraničních investic do Česka. Vláda se chce zaměřit na podobné projekty, které dávají dobře placenou práci a mají vysokou přidanou hodnotu, dodal. GE Aviation v Česku vytvoří v nové centrále 500 nových pracovních míst a zdvojnásobí tak počet svých zaměstnanců v České republice.

Usnesení počítá mimo jiné s tím, že stát v souvislosti s investicí GE uvolní v letech 2016 až 2018 téměř dvě miliardy korun na financování přípravy vývoje nových turbomotorů pro České vysoké učení technické v Praze. Škola chce s americkým průmyslovým konglomerátem spolupracovat. /čtk/

ČERNÉ NA BÍLÉM. Viceprezident GE International John Rice (vlevo) a ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek včera podepsali investiční smlouvu.

Češi jsou v otázce rejstříku majitelů firem proti Bruselu

■ Evropská unie chce dát všem občanům možnost vědět, kdo jsou skuteční majitelé firem, které zde působí. Češi s tím jako jedni z mála nesouhlasí.

Jan Pavec

Čeští vyjednávači se v Bruselu snaží zabránit tomu, aby široká veřejnost měla volný přístup k rejstříku skutečných majitelů firem působících v Evropské unii. To v červenci navrhla eurokomisařka Věra Jourová a navázala tak na první verzi registru, který ve středu v neveřejné podobě schválil Senát. Přístup k informacím o osobách s reálným vlastnictvím společností chce Česko poskytovat jen

těm, kteří prokážou oprávněný zájem.

„Ačkoli ministerstvo financí původně navrhovalo veřejný registr, po projednání ve vládě se nakonec schválila jeho neveřejná forma,“ sdělil E15 mluvčí rezortu Jakub Vintrlík. Verze s neveřejným registrem pak prošla i oběma komorami parlamentu. „Ministerstva financí a spravedlnosti tak budou na dalších jednáních i v orgánech EU hájit, na čem se shodla vláda,“ dodal Vintrlík.

K úpravě návrhu měla podle mluvčího rezorty přimět Legislativní rada vlády kvůli ochraně osobních údajů. Jedním z důvodů pro zvolení neveřejného registru byla legitimní zájmu firem znát majetkové zázemí jiných společností. Podle Evropské komise je naopak přínosné, aby si firmy

ve veřejném registru mohly pro-
véřit svoje potenciální partnery.

Nový registr by měl být vzájemně propojený a občané by tak měli přístup k informacím napříč unií. Podle návrhu Evropské komise by veřejná forma rejstříku zajistila lepší kontrolu, a tím i horší krytí koncových majitelů za složitými strukturami a s tím spojených finančních zločinů.

„Česko je v otázce veřejnosti registru dost osamocené, určité výhrady má Řecko nebo Kypr,“ řekl serveru E15.cz europoslanec liberální frakce Tomáš Zdechovský, který sedí v příslušném výboru pro spravedlnost.

V takovém případě by ostatní státy mohly Česko snadno přehlasovat, legislativu o daňových únicích totiž ministři schvalují kvalifikovanou většinou.

Více E15.cz

ŠKOLKY MOHOU INVESTOVAT. Z evropských fondů bude možné čerpat peníze například na chůvy nebo školní asistenty.

Za peníze z fondů přibude chův i možností doučování

■ Ministerstvo školství dalo školám a školkám na vybranou, na co přesně využijí evropské fondy. Pětina škol poslala své žádosti a největší zájem je o doučování žáků ohrožených neúspěchem.

Adéla Čabanová

Celkem 4,5 miliardy korun na dva roky půjde z evropských fondů do českých škol a školek. Dostat se má téměř na všechny. Každá škola a školka bude moci získat 200 tisíc korun plus 2200 na žáka. Pokud má základní škola 500 žáků, může získat až 1,3 milionu korun na dva roky.

Ve stovkách českých mateřských škol začnou za evropské peníze například pracovat chůvy. Budou pomáhat dosavadním učitelkám zejména s dvouletými dětmi, kterých ve školkách přibývá. Vyplývá

z žádostí, které přicházejí na ministerstvo školství. Školy a školky si mohou vybírat z několika různých příspěvků z evropských fondů.

Nově by se na stovky škol mohli dostat také školní asistenti, administrativní pracovníci, kteří by pomohli s komunikací s úřady nebo s rodiči. „Bude to pomocník z hlediska administrativní zátěže, aby se učitelé mohli věnovat tomu, co je nejdůležitější, vzdělávání dětí,“ popsala Valachová při spuštění dotační výzvy v dubnu.

Ředitelka Mateřské školy Stonožka ve Zlíně Jana Moučková má také žádost připravenou k podání. „Je to poprvé, co se taková podpora konečně cílí na mateřské školy,“ říká. Žádat bude o peníze na další vzdělávání učitelů, vzájemné návštěvy s jinými školkami, spolupráci s rodiči a na plat asistenta pedagoga. U školek zatím v žebříčku zájmu vede podpora setkávání s rodiči, u škol zase doučování dětí se špatnými výsledky. O podporu

zatím požádala pětina škol a školek. Ministerstvo školství připustilo, že očekávalo větší počet žádostí o podporu. Úřad bude zjišťovat, proč o podporu nežádají.

Jak změni evropské fondy české školy

Žádosti o příspěvky

na školního asistenta: 450 základních škol

na chůvy: 659 mateřských škol

Další časté žádosti:

setkávání a spolupráce s rodiči dětí ve školkách

doučování žáků základních škol ohrožených neúspěchem

vzájemné návštěvy s jinými školami

vzdělávání učitele ve školce v podpoře čtenářství a matematiky

klub zábavné logiky a deskových her, čtenářský klub

Krátce

Prezident odmítl povýšit šéfa Vězeňské služby

Prezident Miloš Zeman nejmenuje generálmajorem ředitele Vězeňské služby Petra Dohnala. Jmenování navrhl ministr spravedlnosti Robert Pelikán (ANO) a na pondělním zasedání jeho krok podpořila vláda.

VoZP vypíše konkurz na ředitele

Správní rada Vojenské zdravotní pojišťovny se včera dohodla na vypsání konkurzu na nového ředitele, který by měl nahradit trestně stíhaného šéfa pojišťovny Karla Šteina. Pojišťovna by nyní měla konkurz připravit.

Ťok: D8 se otevře v termínu

Ministr dopravy Dan Ťok (ANO) je na základě dosavadních informací přesvědčen, že se zbývajících úseků dálnice D8 podaří navzdory dalším problémům zprovoznit včas, tedy letos 17. prosince. /čtk/

Praha rozdělí peníze z hazardu

Celkem 195 milionů korun, které Praha vybrala ve třetím čtvrtletí letošního roku z hazardu, si mezi sebou rozdělí jednotlivé pražské městské části. Celkem Praha vybrala v uvedeném období z hazardu necelých 500 milionů korun.

Nejvyšší částku dostane radnice Prahy 4, následována radnicemi Prahy 8 a 10. Nejmenší částku naopak dostane Praha-Nedvězí. Finanční prostředky mohou městské části použít například na pořádání sportovních akcí pro děti, v oblasti školství nebo na chod neziskových organizací.

Zastupitelé se včera dohadovali, zda Praha rozdělí peníze spravedlivě – město je dělí mezi radnice bez ohledu na počet hracích přístrojů v té které

městské části. Opoziční zastupitelka Jaroslava Janderová (ODS) označila způsob rozdělování financí za nespravedlivý. Například Praha 1 podle ní generuje z kasin na svém území nejvyšší částku, ze které ale podle Janderové nedostává odpovídající sumu.

S tvrzením Janderové nesouhlasil například zastupitel a místostarosta Prahy 7 Ondřej Mirovský nebo zastupitel Pirátů Mikuláš Ferjenčík. Podle nich dopady hazardu jsou pro město dražší než finance, které z hazardu město získá.

Pražští zastupitelé loni v listopadu schválili novelu vyhlášky o hazardu, která zakázala všechny herny v Praze, v provozu mohou být pouze provozovny označené jako kasina. /čtk/

NÁRODNÍ MUZEUM POMÁHÁ

Foto profimedia

POMOC S KONZERVACÍ PAMÁTEK a jejich uložením nebo školení odborníků nabízí české Národní muzeum Sýrii, kde kromě utrpení lidí válka přináší i ničení památek. V první etapě pomoci se dohodlo prostřednictvím dodávek humanitární pomoci podpořit syrskou památkovou péči materiálem pro konzervování, restaurování a uložení archeologických artefaktů s přihlédnutím k památkám UNESCO.

Pracovní výkon Čechů neroste, mzdy ano

■ Až šestnáct procent pracovníků má vyšší kvalifikaci, než by pro svou práci potřebovali. To podle zprávy OECD brání zvyšování jejich výkonnosti. Firmy tak podle nedokážou využít jejich potenciál.

Jan Stuchlík

Zaměstnanci se mohou těšit. Průmyslové firmy očekávají, že letos mzdy porostou v průměru o 2,7 procenta. Příští rok hodlají přidat lidem další dvě procenta, ukázal průzkum Svazu průmyslu a dopravy a České národní banky. Skutečnost přitom bývá lepší, protože firmy zpravidla svá očekávání před vyjednáváním s odbory tlumí. Firmy tvrdí,

že zaměstnancům zvyšují platy podle toho, jak roste produktivita práce. Letos to ale nejspíš platit nebude.

„Zatím to vypadá, že růst produktivity práce v průmyslu zůstane pod dvěma procenty. To je poměrně málo,“ hodnotí kondici tuzemského průmyslu ekonom UnicreditBank Pavel Sobišek. Přitom firmy nemají o zakázky nouzi a permanentně si stěžují na nedostatek pracovníků, kvůli němuž musejí další objednávky odmítat.

Ideální by podle Sobišky byl roční růst produktivity práce na úrovni dvou třetin tempa z doby před finanční krizí. To by znamenalo, že hodnota produkce za odpracovanou hodinu by se

v průměru měla za rok zvýšit o zhruba čtyři procenta. Dílčí zlepšení by měl přinést restart tuzemských rafinerií,

kvůli jejichž odstávkám přišel petrochemický průmysl o pětinu tržeb. Na stagnující produktivitu práce upozornila Česko v létě také Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Pokud by se

celková produktivita práce v ekonomice vyvíjela jako v předkrizových letech, byla by dnes o 21 procent vyšší, než je skutečnost. Řešením jsou podle OECD větší investice do výzkumu a vývoje, aby tuzemská výroba měla vyšší hodnotu.

Analýza OECD také upozorňuje, že brzdou pro

Průmyslové firmy letos očekávají

2,7%

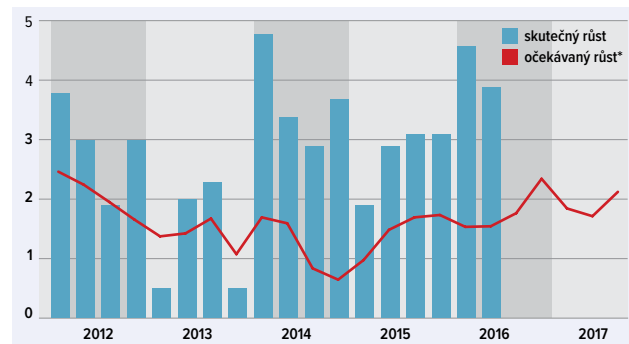
růst průměrných mezd. Příští rok chtějí lidem přidat další dvě procenta.

větší růst produktivity je skutečnost, že až 16 procent pracovníků má vyšší kvalifikaci, než by pro svou práci potřebovali. Firmy tak nedokážou využít jejich potenciál. Přitom svorně volají po přísunu kvalifikované pracovní síly ze zahraničí. „Dostupnost kvalifikované

pracovní síly se ve třetím čtvrtletí zhoršila podle 45 procent oslovených firem. Loni mělo stejný názor 26 procent podniků,“ cituje z průzkumu Svazu průmyslu jeho ředitel sekce hospodářské politiky Blahoslav Čížek.

Názna zlepšení je větší odhodlanost průmyslových firem investovat do modernizace výrobních zařízení. „Zejména investice do automatizace výrobních a rozhodovacích procesů je vynucena nedostatkem kvalifikovaných lidí. Nová zařízení už splňují parametry Průmyslu 4.0,“ dodává Jan Prokš, ředitel Elektrotechnické asociace ČR.

Očekávaný a skutečný růst mezd v průmyslu (v procentech)

*očekávání firem z předešlého roku pro růst mezd na příštích dvanáct měsíců

Pramen: ČNB, ČSÚ

SPOLEHLIVĚJŠÍ ELEKTRINA

PŘES PŮL MILIARDY KORUN stála výstavba nově otevřeného dispečinku elektrických sítí společnosti E.ON Distribuce v Brně. Cílem modernizace je zvýšit spolehlivost a bezpečnost zásobování elektřinou a také omezit poruchy a zkrátit doby pro jejich odstranění.

Sokolovská uhelná a ČEZ ukončily spory

Skupina ČEZ prodá Sokolovské uhelné svoji elektrárnu v Tisové u Sokolova. Současně firmy uzavřou novou kupní smlouvu na dodávku sokolovského hnědého uhlí.

Obě společnosti se tak dohodly na řešení svých dlouhodobých obchodních neshod, sdělil mluvčí ČEZ Ladislav Kříž. Zavázaly se rovněž ukončit všechny soudní spory, které spolu těžařská firma a ČEZ vedly. Týkaly se ceny uhlí, které Sokolovská uhelná dodávala do tisovské elektrárny za cenu, která byla podle uhelné společnosti neoprávněně nižší, než skupina ČEZ platila jiným dodavatelům.

Obě strany si od dohody slibují narovnání vzájemného obchodního vztahu a vytvoření podmínek pro

další výrobu elektrické a tepelné energie z hnědého uhlí v sokolovském regionu.

Pro Sokolovskou uhelnou představuje koupě elektrárny v Tisové možnost konsolidace aktivit v sokolovském regionu a využití synergií z propojení celého řetězce od těžby uhlí po dodávku tepla a elektřiny spotřebitelům, uvedl Kříž. Sokolovská uhelná přitom už jednu elektrárnu, a to paroplynovou, provozuje ve svém areálu ve Vřesové na Sokolovsku.

„Skupině ČEZ umožní prodej elektrárny Tisová soustředit se zejména na provoz zmodernizovaných elektráren Tušimice, Prunéřov a Ledvice, které jsou zásobované ze Severočeských dolů, člena ČEZ,“ doplnil mluvčí energetického podniku. /čtk/

Konkurz Less & Forest jde do finále

■ Insolvenční správkyně bývalé lesnické jedničky na trhu Less & Forest rozprodala téměř všechny majetek zkrachovalé firmy. Velkým věřitelům se dosud vrátilo téměř čtvrt miliardy korun.

Dušan Kütner

Konkurz bývalé největší soukromé lesnicko-dřevařské firmy v Česku, společnosti Less & Forest Jana Mičánka, se po čtyřech letech blíží ke svému závěru. Firma přitom v počátcích insolvenčního řízení jen bankám dlužila 2,14 miliardy a měla další závazky v řádu stamilionů korun.

Insolvenční správkyně Monika Cihelková se dokázala zbavit téměř veškerého majetku firmy.

„Byla zpeněžena většina zajištěného i nezajištěného majetku dlužníka. Připravujeme prodej dosud nevymozných pohledávek,“ uvedla správkyně.

Zajištěným věřitelům, tedy těm, jejichž pohledávka je zajištěna majetkem patřícím do majetkové podstaty firmy, se tak z jejich pohledávek dosud vrátilo 241 milionů korun.

Míra uspokojení se u velkých věřitelů liší podle typu pohledávky. Největší podíl – téměř devadesát procent – zatím dostala zpět dubajská společnost Fariante a firma Natendor. Ta sice nebyla původně věřitelem firmy, ale pohledávku získala od původního věřitele GE Money Bank (nyní Moneta Bank) a z konkurzu se jí vrátilo přes 84 procent.

Míra návratnosti pohledávek velkých a zajištěných věřitelů je podle správkyně výrazně vyšší, než v konkurzních řízeních zpravidla bývá. Průměrně se věřitelům vrací kolem sedmi procent. V jaké míře se ale vrátí pohledávky malých a nezajištěných věřitelů Less & Forest, nelze zatím říci.

„Ukončení insolvenčního řízení brání dosud aktivní spory. S ohledem na tuto skutečnost nelze ani odhadnout výši uspokojení pro nezajištěné věřitele. Není totiž najisto sestaven okruh přihlášených nezajištěných věřitelů,“ podotkla Cihelková. Malých věřitelů je přitom přes 1400. Jsou to ti, kteří do insolvenčního řízení započatého na podzim roku 2012 přihlásili pohledávky kolem šesti miliard. Řada z těchto pohledávek ale byla podmíněná a vázaná na pohledávky jiných věřitelů.

Pohledávky vyplacené největším věřitelům Less & Forest

	přihlášeno (v milionech korun)	vyplaceno (v procentech)
Česká spořitelna	56	76,4
Komerční banka	30	21,9
Natendor	19	84,2
Fariante	49	89,3
Wotan Forest	375	33,7
Sberbank	144	3,7

Pramen insolvenční rejstřík a správce konkurzu

Klienti ERB bank vybrali půl miliardy

Na vybraných pobočkách České spořitelny začala výplata vkladů klientů ERB bank. Do odpoledních hodin přišlo zhruba 450 klientů, kteří si vyzvedli přes 500 milionů korun.

Česká národní banka minulý týden oznámila, že ERB bank není schopna dostát svým závazkům. Nárok na náhradu vkladu má 5409 klientů ERB bank, kteří mají pojištěné vklady za 3,53 miliardy korun.

Průměrný vklad na klienta podle Garančního systému finančního trhu mírně přesahuje 650 tisíc korun. GSFT eviduje 86 nadlimitních vkladů, jež v den oznámení ČNB přesáhly sto tisíc eur. Stanou se pohledávkou klientů za bankou, protože nejsou pojištěné GSFT. /čtk/

260668/11

INZERCE

KOSMO

Nový satirický seriál na raketový pohon

Od 23.10. každou neděli ve 21:30 na ČT1

Česká televize

www.ceskatelevize.cz

Aeroholding se zbavil posledního zbytku ČSA

■ Cena za necelých dvacet procent akcií národního přepravce nebyla zveřejněná. Údajně přesáhla cenu při prodeji podílů Korean Air a Travel Service.

Jan Šindelář

Novým spoluvlastníkem Českých aerolinií se stal státní podnik Prisko. Od Českého Aeroholdingu koupil 19,736 procenta akcií letecké společnosti. Serveru E15.cz to potvrdilo ministerstvo financí. Na kolik peněz si Aeroholding transakcí přišel, není jasné. „Cenu nelze sdělit, neboť se jedná o neveřejnou informa-

ci,“ uvedl mluvčí ministerstva Jakub Vintrlík.

Šéf holdingu Václav Řehoř ale už v květnu naznačil, že půjde o výrazně vyšší částku, než za kolik své akcie kupovaly letecké společnosti Korean Air a Travel Service. Korejci zaplatili za svých 44 procent v českém národním dopravci před třemi lety 68 milionů korun. Vstupovali ovšem do ztrátové firmy, zatímco teď ČSA vydělávají.

Není vyloučeno, že Prisko své akcie prodá vybranému soukromníkově. I podle analytiků by bylo logické, kdyby ČSA měly pouze

dva silné akcionáře. Zájem v minulosti projevil Travel Service. „Pokud by byly akcie nabízeny, určitě bychom měli nejdříve zájem o podmínky či limity jejich koupě. Po jejich vyhodnocení bychom

se rozhodli, zda bychom se o ně ucházeli,“ sdělil včera deníku E15 spoluvlastník Travel Servisu Jiří Šimáně.

České aerolinie se definitivně rozcházejí se skupinou, která vznikla před více než pěti lety kvůli jejich záchraně. Holding do aerolinií nalil miliardy formou odkupu nově vzniklých dceřiných firem. Následně přistoupil k priva-

tizaci dopravce, který léta balancoval na hraně krachu.

Odstátnění začalo v roce 2013, kdy Korean Air koupily 44 procent akcií. Loni získal 34 procent Travel Service. Zhruba dvě procenta historicky drží Česká pojišťovna. Většinově privátní ČSA pak otočily hospodaření k lepšímu, když loni vykázaly provozní zisk 250 milionů korun.

Vztahy vedení aeroholdingu a Českých aerolinií přitom v poslední době nebyly právě nejružovější. Letecká společnost například nedávno přesunula své sídlo mimo letiště do administrativní budovy na Evropské třídě.

Prodejem akcií ČSA se naplnil osud aeroholdingu. Podle dřívějších Řehořových sdělení holding zanikne fúzí s dceřiným Letištěm Praha.

ČSA otočily hospodaření k lepšímu, když loni vykázaly provozní zisk kolem

250
milionů korun.

Alza rozšiřuje nabídku pronájmů o MacBook

Radek Pavlovič

Jeden z největších internetových prodejců Alza se rozhodl nově „půjčovat“ také Apple MacBook Air 13“, a to za 1490 korun měsíčně. Každé dva roky jej mění za nový kus. „Cílíme na silnou skupinu zákazníků, kteří chtějí používat nejnovější technologie, ale nepotřebují je přímo vlastnit. A také na ty, kteří mají o MacBook zájem, ale není pro ně cenově dostupný,“ vysvětlil ředitel marketingu Alzy Karel Kučera.

Podle smlouvy je nutné držet se závazku nejméně půl roku. Pak lze smlouvu vypovědět a MacBook vrátit. Ten se pak vrací do prodeje. Nevýhodou může být fakt, že po splacení zůstane zákazník bez zařízení či možnosti je odkoupit za zůstatkovou cenu. Pro Alzu není pronájem novinkou. Letos na jaře

spustila „půjčovnu“ iPhonů. „Úspěch byl tak velký, že jsme se rozhodli rozšířit nabídku o chytré telefony od konkurenčního Samsungu – konkrétně o modely Galaxy S7 a Galaxy S7 Edge,“ uvedl Kučera.

V září zase Alza oslovila počítačové hráče. Za měsíční pronájem 990 až 2190 korun nabízí herní sestavy s cenou až 180 tisíc korun. Po dvou letech jim sestavu slibuje vyměnit za novou s komponenty, které budou zvládat aktuální hry a aplikace.

„Se službou Upgrade mobilu jsme natolik spokojeni, že nás to inspirovalo k zamyšlení, jaké další segmenty zákazníků nabídnout. O herní počítačové sestavy od Alzy je takový zájem, že se řešení doslova nabízelo,“ uvedl v září ředitel péče o zákazníky Martin Lakomý. **Více E15.cz**

TŘETÍ MARRIOT

Foto: čtk

ČTYŘHVĚZDIČKOVÝ HOTEL Courtyard Marriott blízko historického centra Brna se chystá na zahájení provozu. V patnácti patrech nabídne 201 pokojů včetně prezidentského apartmá s výhledem na hrad Špilberk a katedrálu sv. Petra a Pavla. Je třetím zařízením globálního řetězce Marriott v ČR.

Krátce

Dm Drogerie chystají internetový prodej

Německá společnost DM Drogerie Markt chce do roka prodávat na internetu a posléze také rozvést celý svůj sortiment, uvedl server Lidovky.cz. Prodejci drogistického zboží v Česku vzrostly v účetním období od října 2015 do září 2016 tržby o 8,8 procenta na 7,85 miliardy korun. Firma v Česku provozuje 221 prodejen.

ČT úspěšně vydražila bývalé brněnské studio

První z budov bývalého studia České televize v Brně byla vydražena za 81 milionů korun. Vyvolávací cena přitom činila necelých 31 milionů korun. Další část studia, palác Typos, jde do dražby v prosinci.

Evropské stavební spořitelny vede Čech

První místopředseda prezidia Asociace českých stavebních spořitelén Jan Jeníček byl zvolen prezidentem Evropského sdružení stavebních spořitelén. Dosud sdružení vedli vždy zástupci německy mluvících zemí.

Brisk zvýšil zisk, v Rusku otevřel podnik

Táborský Brisk, přední světový výrobce zapalovacích svíček, zvýšil loni tržby zhruba o sedm procent na 750 milionů korun. Kolem 96 procent produkce šlo opět na export. Firma právě otevřela v ruském Toljatti dceřinou společnost OOO Brisk Rus.

Aircraft Industries se vymanila z insolvence

Olomoucký vrchní soud ukončil insolvenční řízení proti kunovickému výrobci letadel Aircraft Industries. Soud nevyhověl odvolání právníka Petra Bernátka proti verdiktu Krajského soudu v Brně. AI čelila insolvenčnímu řízení od 3. května, kdy návrh na insolvenční podala firma Aero Vodochody Aerospace. /bo, čtk/

Restauratéři jsou za hospodské šizuňky

■ Šéfkuchař a mediální hvězda **Zdeněk Pohlreich** odpovídal v rozhovoru na otázky čtenářů **E15.cz**. Mimo jiné prozradil, kam by investoval **soukromé peníze**.

E15.cz Jak dobře se dá v české gastronomii podnikat? Z hlediska investic jde o velice rizikovou aktivitu. Náklady jsou značné a marže velice nízké. Žádná pravidla, přetlak nabídky, není to žádná sranda.

E15.cz Nelitujete vstupu do „showbizny“, potažmo ztráty soukromí? Ne, nelituji. Já soukromí neztratil.

E15.cz Proč nemáte v oblíbě českou kuchyni? Oproti jiným sice není tak různorodá, ale to je do velké míry dáno geografickým umístěním České republiky, která nemá přístup k moři. Výmluvy na geografii nejsou na místě. České kuchyni, alespoň v té většinové podobě, chybí kyslík, lehčí jídla i kvalitní suroviny. Mně česká kuchyně nevdává, ale

jsem přesvědčen, že jsme dost zaspali.

E15.cz Máte povolání, ve kterém se chyby zrovna neodpouštějí. Jak jste sám sebe přesvědčil, že vezmete veškeré rodinné úspory a dáte je do tak rizikového podnikání, jakým je restaurační byznys? Logické by přece bylo, být dobře placeným kuchařem a mít klid.

Největší motivací byl strach z toho, že budu na tom logickém, dobře placeném místě tak dlouho, až přijde někdo mladší a ochotný to dělat za míň peněz než já, a mě kopne zaměstnavatel do prdele. A taky jsem nechtěl na stará kolena zůstat závislý na tolik opěvovaném českém sociálním systému.

E15.cz Měl by mít recept autorská práva? Jídlo je veřejný majetek, s tím se myslím nedá nic dělat. Navíc recept nezaručí, že se to povede stejně.

E15.cz Jste příznivcem elektronické evidence tržeb? Vyjadřoval jsem se k tomu několikrát a nemá cenu to řešit pořád dokola. Vadí mi nálepka, že je to jediný obor, který je plný zlodějů a podvodníků, zatímco hrdinové chodí do fabrik a továren a dolů. Nemyslím, že je to takhle jednoduché.

E15.cz Dříve jste byl šéfkuchařem na sto procent. Pak jste se proslavil a dnes jste asi spíše už byznysmen a mediální hvězda. Kolik procent

svého pracovního času jste ještě šéfkuchařem dnes? Budu vnitřně šéfkuchařem až do smrti, toho se nezbavíte. Na procentech nezáleží.

E15.cz Kde v sobě berete tu jistotu, že jste natolik dobrý šéfkuchař a podnikatel a že si můžete dovolit kritizovat ostatní kuchaře a majitele restaurací, když je váš komerční „úspěch“

!! Restaurací je tak obrovský přetlak, že v naší branži neexistuje nezaměstnanost. Pracují všichni.

založen na showmanství v médiích?

Mám víc než 41 let praxe v oboru a leccos jsem prožil. Mně se to nezdá málo. Navíc si neuvědomuji, že bych byl oficiálním kritikem. Prostě prezentuju svoje názory. Ty uvozovky u slova úspěch bych si vyprosil.

E15.cz Nemáte pocit, že toho televizního i rozhlasového vaření a kuchařských knih je už příliš?

Kvalitních pořadů, zdůrazňuji kvalitních, je pořád zoufale málo. Já si spíš myslím, že je v médiích zbytečně moc politiky a ksichtů lidí, kteří se snaží pořád někomu pomáhat.

E15.cz Ze všech stran jsou slyšet stesky na nedostatek pracovníků. Sehnal jste pro novou restauraci lidi?

To byl největší problém. Stav s personálem mě až šokuje. Lidi prostě nejsou. A netýká se to jen gastronomie. Lidi nejsou zvyklí pracovat, zvykli si jen stát s nataženou rukou. Je to

výraz rozpadu společnosti. S nadsázkou říkám, že česká gastronomie je na tom jako wehrmacht na konci války. Tehdy chodili do zákopů sedmnáctiletí osmnáctiletí kluci nechat se zmasakrovat, protože už nikdo jiný nebyl. Jsou tu kluci, kteří by za normálních okolností vůbec neměli šanci dostat za tu práci peníze. Přesto je zaměstnáváme a de facto je učíme vše od začátku. Rozmohla se taky taková móda, že když někdo odchází, tak vám to už ani neřekne do očí. Pošle jen esemesku. Restaurací je tak obrovský přetlak, že v naší branži neexistuje nezaměstnanost. Pracují všichni.

E15.cz Jak se obecně daří gastrobyznysu?

Naše odvětví nemá žádnou dostatečně silnou profesní organizaci, aby ji někdo bral za partnera. Je to samozřejmě ke škodě věci. Dnes když chcete v Čechách něco protlačit a nemáte obrazně řečeno odbory, tak si s vámi ani nikdo nepovídá. Mezi

podnikatele nás nikdo nepočítá, všichni v nás vidí jen hospodské šizuňky. Myslím, že celému střednímu podnikání, do kterého nás počítám, chybí model, jak se profilovat a hájit svoje zájmy.

E15.cz Dá se na restauraci hodně vydělat?

Hospoda není dobrá investice. Myslím, že všichni ti boháči, kteří tady mají nóbl restaurace, ještě moc ze svých peněz neviděli. Jsou rádi, když to úplně není v minusu. Hospoda je celkem zaručený způsob, jak o peníze přijít. Pokud to tedy neumíte. Praha není místo, kde se dá dělat restaurační podnikání vysloveně investičním způsobem. Trh je na to moc malý, není v něm dost peněz.

E15.cz Kam investujete kromě gastronomie?

Kdybych měl dost peněz, tak bych určitě investoval do zdravotnictví. Marodit budou lidi vždycky. Ideálně bych dal peníze třeba do zubarství.

Více E15.cz

Foto E15 Michael Tomáš

Zdeněk Pohlreich (59)

Je vyučený kuchař. Po návratu z emigrace se stal šéfkuchařem v nejlepších pražských hotelech. Od roku 2007 provozuje restauraci Café Imperial. Spolu s ní má aktuálně ještě podnik s italskou kuchyní Divinis a nově též bistro Next Door. Proslavil se televizním pořadem Ano, šéfe.

SKLIZEŇ. Tim Knight pomáhá sklízet konopí na Stanley Brother's Farm poblíž městečka Wray v Coloradu. Farma vyšlechtila oblíbený druh, který tiší záchvaty a je v něm vysoký obsah účinných látek kanabinoidů, avšak nízký podíl halucinogenního THC.

Kalifornie čeká miliardy z konopí

■ Legalizace marihuany v Kalifornii by mohla přinést až dvacet tisíc nových pracovních míst a vytvořit 4,2 miliardy dolarů v celkových příjmech.

Arsen Lazarevič

Měsíc před referendem o legalizaci užívání marihuany pro rekreační účely vrcholí v Kalifornii boj o tuto rostlinu. Na stranu zastánců se nyní postavila studie University of the Pacific ve městě Stockton,

podle níž by si rozpočet Kalifornie mohl díky legalizaci přilepšit o stovky milionů dolarů. Referendum by mělo proběhnout 8. listopadu a většina průzkumů veřejného mínění očekává, že občané legalizaci podpoří.

Studie také ukazuje, jak se může Kalifornie stát středem marihuanového průmyslu. „Především region Sacramento se v inovacích a produkci může stát tím, co byl Detroit kdysi pro automobily,“ tvrdí Daniel Conway, partner ve společnosti Truth Enterprises, která se zabývá investováním do oblastí spojených s konopím. V současné době se aktivně připravuje

obsadit místo na trhu, o jehož existenci rozhodne brzké referendum. Kvůli této příležitosti Conway opustil kariéru úředníka. Pokud legalizace bude referendem schválena, stane se Kalifornie již pátým státem USA, který umožňuje rekreační užívání marihuany.

Joshua Woods, ředitel největší místní obchodní skupiny Sacramento's regional business group, poukázal na ekonomický vliv marihuany na hospodaření města. „S tolika pracovními místy, která se mohou otevřít, tento byznys jednoduše nemůžeme ignorovat,“ uvedl. Ač se čísla mohou zdát jako značně optimistická, příklad státu Colo-

rado ukazuje, že marihuana skutečně zlepšuje rozpočty města. Tento stát přistoupil k legalizaci zeleného listu s THC prvního ledna 2014.

Celkové příjmy z prodeje marihuany pro osobní potřebu přitom v minulém roce meziročně vzrostly o 78 procent a přinesly státu podle odhadů 135 milionů dolarů.

Ty byly investovány především do veřejných projektů, například na budování nových škol. Celkový trh konopí v USA dosáhne podle odhadů v letošním roce 6,7 miliardy dolarů, v roce 2020 má už přitom přesáhnout 22 miliard dolarů.

Pro čínskou Alibabu má pracovat sto milionů lidí

Arsen Lazarevič

Je to zřejmě jeden z nejambicióznějších plánů, které šéf čínské společnosti Alibaba a druhý nejbohatší Číňan Jack Ma kdy představil. V příštích dvou dekáдах by totiž rád zaměstnával až sto milionů lidí.

„Alibaba je společnost, která se chce zaměřit na řešení sociálních problémů. V dalších dvaceti letech chceme mít dvě miliardy spotřebitelů ve světě s tím, že budou obsluhováni až deseti miliony společnostmi a stovkou milionů jejich pracovníků,“ oznámil Ma v dopise pro akcionáře.

Tam také prozradil, že by se rád zaměřil na posílení infrastruktury, která bude připravena na rozšíření digitálních plateb, cloud computing, big data a další technologické oblasti budoucnosti.

Největší čínský internetový obchod zaměstnával v roce 2015 „jen“ 36 tisíc zaměstnanců. Rok předtím si Alibaba na americké burze vydělala úpisem akcií rekordních 25 miliard dolarů (536 miliard korun při tehdejší kurzu).

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 20. 10. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,874
Čína	1	3,652
Dánsko	1	3,632
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,599
Japonsko	100	23,751
Kanada	1	18,685
Maďarsko	100	8,789
Norsko	1	3,015
Polsko	1	6,242
Rusko	100	39,421
Švédsko	1	2,784
Švýcarsko	1	24,897
Turecko	1	8,039
USA	1	24,603
Velká Británie	1	30,165

Akcie na pražské burze

20. 10. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	56,05	1,91%
ČEZ	468,10	-0,59%
Erste Bank	760,00	0,77%
Fortuna	89,90	-0,66%
Kofola	400,00	0,00%
KB	897,80	-0,19%
Moneta	87,40	-1,24%
O2 CR	240,00	-1,64%
Pegas	766,50	0,46%
Philip Mor. ČR	12512,00	-0,29%
TATRY	709,00	0,00%
Unipetrol	184,00	-0,27%
VIG	490,50	0,08%
Celkový objem (v tisících korun)	614 700	

Krátce

PKN Orlen takřka zdvojnásobil zisk

Zisk polské ropné společnosti PKN Orlen vzrostl ve třetím čtvrtletí o 92 procent na 9,4 miliardy korun. Firma vylepšila ziskovost díky zvýšení hodnoty zásob, vlivu kurzových změn na hodnotu dluhu a výplatě pojistného plnění. **Více E15.cz**

Volkswagen seškrťá miliardy

Německá automobilka Volkswagen chce do pěti let dosáhnout ve své hlavní divizi osobních automobilů úspor 3,7 miliardy eur (100 miliard korun) ročně. Tvrdí to zdroje obeznámené s jednáním mezi vedením firmy a zástupci odborů o plánu oživení z loňského skandálu. **Více E15.cz**

Šéf Nissanu povede i Mitsubishi

Předsedou správní rady automobilky Mitsubishi Motors se stane šéf společnosti Nissan Motor Carlos Ghosn. Nissan je největším akcionářem Mitsubishi. Ghosn je i výkonným šéfem francouzského aliančního partnera Nissanu, automobilky Renault. /čtk/

NOVÁ ZNAČKA

Foto: Reuters

ČÍNSKÁ AUTOMOBILKA Geely odhalila v Berlíně první vůz značky Lynk & Co. Vůz využívá techniku švédské značky Volvo, které Geely před šesti lety koupila. Důraz není u vozu kladen na motor jakožto „srdce“ automobilu, ale na konektivitu s novými technologiemi. Automobil je určen pro čínský trh, zaměřit by měl ale i na starý kontinent.

Facebook zkouší rozvoz jídla a prodej vstupenek

■ Největší sociální síť na světě se dál sblíží s e-commerce.

Radek Pavlovič

Facebook hledá cesty, jak přilákat více uživatelů a ty stávající si udržet. Nedávno tak rozšířil portfolio služeb o prodej lístků na kulturní a sportovní akce či o rozvoz jídla. Chce také fungovat jako kalendář pracovních schůzek.

Uživatelé tak nebudou muset opouštět Facebook, aby si objednali jídlo, naplánovali pracovní schůzku nebo sehnali řemeslníka. Sociální síť chce podobné služby zprostředkovávat sama. Kvůli novým službám se Facebook spojil se službou Delivery.com, která rozváží jídlo, aplikací MyTime, která organizuje schůzky,

či službami Ticketmaster a Eventbrite, které prodávají vstupenky na kulturní či sportovní akce.

Jak ke spuštění novinek prohlásil Andrews Bosworth, viceprezident firmy pro reklamu a byznys, Facebook chce vybudovat „ekosystém“, který by partnerům mohl přilákat více zákazníků. Navíc pokud by se nové nástroje osvědčily, Facebook díky tomu získá cenná data o aktivitách svých uživatelů, tvrdí Bosworth.

Na začátku října Facebook spustil své on-line tržiště Marketplace, které umožnilo uživatelům prodávat a kupovat předměty nebo služby.

Novinka však velice rychle přilákala recesisty a překupníky. V loňském roce zase technologická společnost spustila v rámci svého Messengeru funkci, díky níž si mohli uživatelé objednat alternativní taxislužby Lyft nebo Uber.

Jak například píše web Mercurynews, označené novinky posouvají Facebook od standardní sociální sítě blíže k e-commerce platformě. „Facebook opravdu chce být tím kanálem, jehož prostřednictvím lidé zažívají celý svět internetu,“ komentuje snahy sociální sítě Debra Aho Williamsonová, analytička společnosti eMarketer. Nové služby jsou k dispozici zatím jen v USA. **Více E15.cz**

Facebook
chce vybudovat
ekosystém,
který přiláká
více zákazníků.

Toyota potvrdila další investice v jižním Polsku

■ Japonská automobilka investuje v jihopolském Walbrzychu do roku 2018 zhruba čtyři miliardy korun.

Polské ministerstvo hospodářství včera potvrdilo uzavření dohody s největší japonskou automobilkou

Toyota Motor, která se zavázala v zemi do roku 2018 investovat do výrobních linek celkem 650 milionů zlotých (asi čtyři miliardy korun). Investice půjdou do výroby benzinových motorů a převodových skříní v již existující továrně v jihopolském Walbrzychu. Právě tam Toyota už v roce

2005 zahájila výrobu motorů a převodových skříní. Velká část tamní produkce je určena pro koncern Toyota-Peugeot-Citroën (TPCA) v českém Kolině.

Polský vicepremiér a ministr rozvoje Mateusz Morawiecki minulý týden prohlásil, že Polsko přilákalo do svého automobilového

průmyslu významnou investici ze Spojených států, další podrobnosti ale neposkytl. O chystaných investicích se vicepremiér zmínil na tiskové konferenci věnované plánům německé automobilky Daimler na výstavbu závodu na výrobu motorů v Polsku. Uvedl také, že Varšava jedná o novém projektu

v Polsku i se zmíněnou Toyotou. Daimler již v květnu oznámil, že do svého závodu hodlá investovat přibližně 500 milionů eur (13,5 miliard korun). Továrna se bude nacházet zhruba 70 kilometrů západně od Varšavy a bude vyrábět čtyřválcové benzinové i naftové motory pro osobní auta. /čtk, msc/

260576/19

INZERCE

MARTINA NAVRÁTILOVÁ

Vychází dnes
v deníku
Sport

Sport
MAGAZÍN

EXKLUZIVNÍ ROZHOVOR
VE SPECIÁLU K JEJÍMU
ŽIVOTNÍMU JUBILEU

Clintonová s Trumpem svedli poslední souboj v Las Vegas

■ Nečitelný stát Nevada může být opět jazýčkem na vahách v boji o Bílý dům.

Zdeněk Pečený, Las Vegas

Las Vegas nejspíš bylo ideálním místem pro poslední předvolební debatu kandidátů na prezidenta USA. Jde o největší město státu Nevada, který je proslulý lavírováním mezi republikány a demokraty více než kterýkoli jiný stát Unie. To je před listopadovými volbami

řadí mezi hrstku států, které mohou rozhodující měrou nachýlit miskou vah ve prospěch jednoho z kandidátů.

Navzdory lehkému ekonomickému zotavení zůstává Nevada a její největší sídlo – Las Vegas – stále v hospodářsky nelehké situaci. „Stavebnictví je na tom pořád špatně. Nedošlo se nad předkrizovou úroveň, platy stagnují,“ shrnuje Matthew Crowley z místního deníku Las Vegas Review. Nevada byla v letech 2008–2009 nejvíce postižena realitní krizí

a Las Vegas následně zažilo dramatický propad návštěvnosti. Z této krize se Nevada dodnes úplně nevzpamatovala a cítí určitou krivdu vůči politikům ve Washingtonu.

Šance Donalda Trumpa a Hillary Clintonové zůstávají i po poslední přímé bitvě v Nevadě v podstatě vyrovnané. Navzdory rychle rostoucí nevadské populaci a její různorodosti – téměř třicet procent obyvatel státu je hispánského původu, a tedy protitumpovské – tu zůstávají silné odbory, které naopak Trumpovi fandí.

Obecně jsou demokraté silní v lidnatém Las Vegas a jeho okolí, zatímco republikánům se daří ve zbytku státu. „V poslední dekádě se Nevada stala důležitým bojištěm v prezidentské volbě,“ uvedl pro Fox News Dan Lee, profesor politologie na lasvegaské univerzitě. „Nevada má mnoho prvků Spojených států současnosti. Především mění se demografii pod vlivem přistěhovalectví hispánského obyvatelstva.“

Dalšími důležitými státy, které se mohou v den D

8. listopadu přiklonit na jednu či druhou stranu, jsou Colorado, Ohio, Severní Karolína a Florida. V Coloradu Trump v posledních týdnech výrazně stáhl náskok Clintonové. Ohio se naopak zdálo ztracené pro Clintonovou, ale poslední průzkumy ukazují, že se na Trumpa dotáhla. Žádný republikán nikdy prezidentskou volbu nevyhrál bez vítězství v Ohiu. Florida, která je třetím nejlidnatějším státem Spojených států, je zase nejtučnějším úlovkem mezi nerozhodnými státy.

TRUMP V DEFENZIVĚ. Podle několika průzkumů zveřejněných včera americkými médii vyhrála televizní debatu v Nevadě Clintonová. Komentátoři se rovněž shodli, že Trump byl spíše v defenzivě a duel, který byl jeho možná poslední šancí na zvrácení nepříznivého vývoje posledních týdnů kampaně, ztratil.

Náš člověk v USA

Julie Urbišová

Vyhrál moderátor

Dlouhé minuty po skončení třetí prezidentské debaty v USA vyplňují komentátoři nekonečnými debatami, možná se spíše hodí slovo hádka. Čeká se na výsledky bleskového průzkumu a odhaduje se, kdo byl tentokrát lepší a připravenější. Za mě byl ve středu v noci jasným vítězem debaty její moderátor.

Chris Wallace ze stanice Fox News byl jediným novinářem, který dával stejný prostor oběma kandidátům, věčně reagoval, aktuálně doplňoval a kladl dokonce i složitější otázky, než – Co plánujete dělat s ekonomikou/imigrací/Sýrií.

Člověk nemusí znát americké mediální prostředí do detailu, aby nevěděl, že Fox News jsou tradičně na straně konzervativních voličů podporujících republikány. A tak by se očekávalo, že tentokrát si Donald Trump nebude moderátorovi stěžovat, že nemá dostatečný prostor, jako to bylo minule (Wallace se přes zaměření Fox News považuje

je za příznivce demokratů, ale jak prohlásil, v minulosti volil kandidáty obou stran, a proto je nezaújatý).

Naprostu profesionální

a nestranný přístup moderátora odhalil to, co se děje v Republikánské straně a proč bude Donald Trump nejspíš poražen. Nejenže se od něj pomalu odvracejí významní představitelé strany, ale na dosud nepřátelské

bojiště přebíhají už i ti, kteří o sobě mluví jako o zarytých republikánech. I těm, kteří pro stranu dýchají a byli v předchozích volbách schopni překousnout ledacos, už došla trpělivost.

Kromě tradičně omílaných témat se v poslední debatě nakousla i ta citlivější. Venkovskou část obyvatel mužského pohlaví jistě zajímala debata o zbraních, kdy Hillary Clintonová sice respektuje právo na vlastnictví zbraně, jež sahá ke kořenům amerického státu, ale zároveň žádá přísnější kontrolu a regulaci. Ženská populace se zase možná rozhodne podle odpovědi na téma potratů –

Trump je jednoznačně proti, Clintonová s názorem, že v této věci jde o soukromé rozhodnutí ženy. Právě tato zdánlivě okrajová témata, charizma a styl mohou nakonec rozhodnout.

Zazněla však i věc z nejdůležitějších. Na otázku, zda bude respektovat výsledek voleb, Trump odpověděl, že to se teprve uvidí. Zpochybnil volby ještě před startem? Popřít něco, na čem stojí americká demokracie a čeho je teď sám součástí? To nezní jako promyšlená strategie. Spíše jako výhrůžka, že po 8. listopadu o Trumpovi uslyšíme tak jako tak.

Autorka je novinářka žijící v USA

NAD OČEKÁVÁNÍ

Foto: Reuters

IRÁCKÉ JEDNOTKY postupují k Mosulu rychleji, než se plánovalo, uvedl premiér Hajdar Abádí. Ofenziva, na níž se podílejí irácké i kurdské síly, podle něj ukazuje, že Irák je jednotný v boji, jehož cílem je porazit Islámský stát. Abádí to sdělil prostřednictvím videokonference francouzským představitelům, kteří v Paříži debatují o budoucnosti Mosulu.

V Pobaltí rostou výdaje na obranu nejrychleji na světě

Obavy z Ruska vedou Estonsko, Lotyšsko a Litvu k masivnímu navyšování armádních výdajů. Podle údajů analytické společnosti IHS Markit budou pobaltské země do dvou let za nákup zbraní a vojenské výbavy dohromady utrácet 670 milionů dolarů ročně. To je trojnásobné číslo v porovnání se stavem krátce po ruské anexi Krymu v roce 2014. Rozpočty obranných rezortů regionu podle analytiků rostou nejrychleji na světě.

Do roku 2020 tak jejich souhrn dosáhne 2,1 miliardy dolarů, což je dvojnásobné číslo než v období vstupu těchto států do NATO. „Po dobu dvou a půl let jsme svědky politické konfrontace, jež vede k větší asertivitě

ve vojenské oblasti. Tento trend jen tak neskončí,“ vyslovil své přesvědčení pro agenturu Reuters Alex Kokcharov z IHS Markit.

K růstu napětí přispělo i nedávné přesunutí části ruského raketového arzenálu do enklávy v Kaliningradu k velké nelibosti Litvy. Obavy pobaltských států z politiky Ruské federace se ale vystupňovaly již před více než dvěma roky po zabránění Krymu Ruskem. Krátce poté se Lotyšsko a Litva zavázaly na obranu vydávat dvě procenta HDP, jak doporučuje NATO. Dosáhnout tohoto podílu by se jim mělo podařit do roku 2018, v případě Estonska obranné výdaje této výše dosahují již nyní. /vaj/

Vice E15.cz

Krátce

Kvůli útokům na Aleppo nevylučuje EU sankce

EU v souvislosti s tragickou situací v obleženém syrském městě Aleppo zvažuje uvalení sankcí na osoby či právní subjekty, jež podporují režim syrského prezidenta Bašara Asada. Uvádí to nový návrh závěrů summitu, který začal v Bruselu.

Skotská vláda uvažuje o novém referendu

Skotská vláda zveřejnila návrh zákona o novém referendu o nezávislosti. To předchází v září 2014 vyhráli odpůrci odtržení od Londýna. Po červnovém referendu v Británii však skotské separatistické nálady posílily. Většina Skotů byla pro setrvání v EU. Ozývají se ale i hlasy, že nacionalistická šéfka vlády Sturgeonová přestala být premiérkou všech Skotů. /čtk/

DOBRÁ AUKCE

aukce umění

2. 11. 2016, 18.30 hod., Novoměstská radnice, Praha 1

#dobraaukce, www.dobraaukce.cz, spolu@diakonie.cz

Křištof Kintera, Boris Jirků, Petr Nikl, Čestmír Suška, Tomáš Tichý, Léna Brauner, Milan Pekař a mnozí další

Tvář dne

„Shodli jsme se, že jsme odhodláni vypracovat cestovní mapu. Ale za současného stavu věcí je jasné, že je před námi ještě hodně tvrdé práce,

řekla po jednáních s Ruskem německá kancléřka Angela Merkelová

str. 11

Foto: Itk

Komentář

Bohumil Pečinka

Druhé kolo krajských voleb

V publicistice se už vžil pojem „druhé kolo krajských voleb“. Právě samozřejmě existuje pouze jedno kolo krajských voleb, v němž voliči vhodí své lístky do urn. Tím rozdají politickým stranám karty různé síly. S nimi pak straničtí bossové hrají. A právě „hrát o hejtmany“ se říká druhé kolo.

V prvním kole dosáhl Andrej Babiš velkého symbolického vítězství. Vyhrát v devíti ze 13 krajů, to působí impozantně, takže každý kariérista se k němu jistě rád přidá. Faktický zisk 21 procent už tak výrazný není. Na druhé straně, když Babiš nemá rovnocenného vyzývatele, směřuje k dalšímu volebnímu vítězství v příštím roce. Co se mu na cestě k vysněnému premiérství může přihodit, to vidíme právě ve druhém kole krajských voleb. Během sestavování koalic předvedlo hnutí ANO tři modely chování.

Hlavní Babišův přístup k utváření krajských rad by se dal shrnout do jedné věty: Cítím koaliční nouzi, takže obětuji krajská vítězství

na oltář svého vítězství v parlamentních volbách. Tento model byl hezky patrný v jižních Čechách. Tam sice Babiš nevyhrál, ale jedna z jeho nejvěrnějších stoupenkyň, poslankyně Maxová, měla předjednanou většinovou koalici všech kromě komunistů a (vítězná a dosud vládnoucí) ČSSD. Babiš však nelenil, sešel se s hejtmánem Zimolou a za zády Maxové mu slíbil udržení hejtmanského křesla. Když se poslankyně zpěchovala, mluvilo se i o rozpuštění jihočeské organizace ANO. Zimola se tak stane hejtmánem z Babišových rukou, tudíž mu bude několik let věrný. A přesně tak si předseda ANO buduje expozitury i v dalších stranách.

Druhý model popíšeme jako střední Čechy. Tady se na rozdíl od jihu vítězka voleb a místopředsdkyně sněmovny Jermanová proti Babišovi vzbourila. Hejtmanské křeslo si vzít nedala, přestože ho Babiš slíbil zástupci Starostů a nezávislých, na které si také koaličně pomýšlí.

Třetí model chování jsme viděli na Ústecku. I tady Babiš jasně deklaroval, že nechce své vítězství přetavit v hejtmanský řetěz. Ten chtěl přenechat komunistům. Ti ale nakonec babišovce vyšachovali s pomocí jiných stran. Svou roli v tom hrála i nedůvěra předsedy KSČM Filipa vůči Babišovi. I tady byl však patrný záměr šéfa ANO vymotat se z blud-

ného kruhu možné koaliční izolace.

Celostátní média často peskovala politiky pravičce, že šli do koalic s ANO. Nicméně v řadě regionů chápou krajské politické elity toto hodnocení jako zavádějící. V dobré půlce krajů byla po letech vlády ČSSD a KSČM hlavní výzva jediná: odstranit od moci levicové koalice, a to jakkoli, Babiš nebabiš. To byl příklad Moravskoslezského kraje, kde politiky ČSSD a KSČM sice nahradil reprezentant ANO, což je ovšem člověk s vysokým kreditem, rektor Vysoké školy báňské. Politika může mít různé podoby.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

NA HOUPAČCE

LuSt

Ralph Fiennes v kině jako Richard III.

■ Nedávno znovu otevřené břevnovské kino Dlabáčov uvede záznam slavné tragédie Williama Shakespeara. Britské pojetí nabídne pořádný psychohoror.

Iva Přivřelová

S přenosy divadelních představení do kin letos začala i uznávaná nekomerční londýnská scéna Almeida. Záznam jejího letního hitu, Shakespearovy politické tragédie Richard III. s Ralphem Fiennesem v titulní roli, uvede v neděli 23. října od 19.30 hodin břevnovské kino Dlabáčov.

Známý filmový představitel mnoha zlosynů Fiennes lákal na svůj výkon davy, v roli tiše

klející, vyšinuté exkrálovny Margarety se v inscenaci objevila i legenda britského herectví Vanessa Redgraveová. Jejich výkony jsou podle očekávání silné a přímočaré pojetí režiséra a uměleckého ředitele Almeidy Ruperta Goolda jim dává vyniknout. Goold často uváděný kus příliš neaktualizuje, ač ho umístil do moderních kulís. Vše sice začíná na parkovišti v Leicesteru objevem Richardova hrobu, do něž na konci uzurpátor opět spadne. Téma rozdílu mezi veřejnou image a skutečností nicméně inscenace jinak spíše potlačuje.

Richard sám je předveden jako hrozné monstrum a odporný šovinista, což se projevuje hlavně v násilné scéně s královnou Alžbětou. Tím ztrácí své fascinující, svůdné charisma a dvojakost a hra velkou část ironie. Jen po-

litik Hastings Jamesa Garnona, neustále zaneprázdněný svým mobilem a nevnímající nebezpečí, v sobě kombinuje komedii s tragédií. Ostatní postavy více trpí v tmavých kostýmech a na skoro holé scéně, z níž působivě vystupují lebký Richardových obětí. V Gooldových a Fiennesových rukách se z Richarda III. stal chladný psychohoror.

Autorka je spolupracovnicí redakce

William Shakespeare: Richard III.

(drama, Velká Británie, 190 min)

Režie: Rupert Goold

Hrají: Ralph Fiennes, Vanessa Redgraveová, Joanna Vanderhamová

Záznam vysílá kino Dlabáčov

Hodnocení: 60 %

Minirecenze

FILMY
Kubo
a kouzelný
meč

(Režie: Travis Knight)

Producent, animátor a šéf studia Laika, které stojí za filmy Škatuláci či Koralína, se pustil do samostatné režie animovaného filmu. Fantasy o statečném klukovi, který musí získat tři kouzelné předměty kvůli boji se zlými příbuznými, se odehrává v Knightově oblíbeném Japonsku. Cílovému dětskému publiku se snaží především vysvětlit, jak naši milovaní žijí ve vzpomínkách i po smrti. Příběh se nevyvíjí nijak překvapivě a jeho hrdinové iritují tendencí vystavovat se zbytečně nebezpečí. Jeho vizuální stránka kombinující fázovou animaci s počítačovou technologií je nicméně obdivuhodná, zvláště od části, kdy Kubo začne na cestě doprovázet mluvící opice a samurajský brouk. Jen kvůli ní by si snímek zasloužil oscarovou nominaci, která se od něj čeká.

Iva Přivřelová

KNIHY
Edgar Dutka:
Matka vzala
roha

(Nakladatelství: Prostor)

Muselo být šilené, když sedmiletý chlapec se svou sestrou skončili v padesátých letech minulého století v sirotčinci, protože jejich svérázná máma emigrovala. Nechtěla žít v zemi, kde jeden despotický režim vystřídal druhý, jemu podobný. Za napomáhání při přechodu hranic jiným ji komunisté zavřeli. Z vězení se jí podařilo uprchnout a odejít za kopečky. Z chlapce posléze vyrostl úspěšný scenárista a režisér animovaných filmů a neméně úspěšný spisovatel. Ve své povídkové sbírce Matka vzala roha popisuje Edgar Dutka jak zážitky své maminky, tak svoje. Zpracovává je citlivě do stylisticky bravných příběhů, které navzdory své syrovosti a dramatickosti nepostrádají humor. Líčí brutalitu komunistického režimu bez příkras, a přesto se najde i místo pro poezii mládí a dar nadhledu nade všemi událostmi z hlediska zkušeného muže. Jeho povídky však nezůstávají jen čtivými literárními útvary, ale stávají se mementem doby a na každé stránce knihy přimějí samy příběhy čtenáře k varovnému zamyšlení.

Zuzana Dorogiová

Krátce

Roden jako Jan Masaryk
na plátnech v březnu

Režisér Julius Ševčík finišuje s natáčením česko-slovenského filmu Masaryk. Do role diplomata a politika Jana Masaryka obsadil Karla Rodena, prezidenta Edvarda Beneše ztvárnil Oldřich

Kaiser. Snímek se v kinech objeví 9. března 2017.

Jihlavský festival
o amerických volbách

Speciální retrospektivní programová sekce letošního 20. ročníku Mezinárodního festivalu

dokumentárních filmů v Jihlavě s názvem Osel nebo slon se bude zabývat vrcholícími prezidentskými volbami v USA. Cenu za přínos světové kinematografii převezme na slavnostním zakončení festivalu česká režisérka a scenáristka Drahomíra Vihanová. /čtk/

Foto dne

Foto: reuters

PTAČÍ STĚHOVÁNÍ.
V rámci každoročního sezonního stěhování se hejna brodivých a mořských ptáků přesouvají za potravou blíže k pobřeží. Snímek byl pořízen ve Velké Británii nedaleko Snettishamu v hrabství Norfolk.

Tip pro volný čas

RODINA

V Národním muzeu bude Igráčková dílna

Národní muzeum pořádá tuto sobotu v rámci své Retro výstavy akci s názvem „Alespoň na víkend se staň výtvarníkem komiksů“. Děti budou mít možnost vyzkoušet si techniku tvorby komiksů v retro stylu. Muzeum rovněž nabídne výtvarnou činnost v Igráčkově dílničce. Zájemci si v ní budou moci navrhnout igráčka dle vlastního vkusu.

HUDBA

Bubeníci se slétnou do Lucerny

Letošní 15. slet bubeníků, který proběhne tuto neděli v Lucerna Music Baru, má podtitul „Ktož sú boží bubeníci“ a láká na kombinaci gregoriánského či husitského chorálu, doprovázenou rytmicky přesnou palbou bicích souprav a dalších perkusí. Novou posilou letošního sletu bude leader Tata Bojs Milan Cais.

KONCERT

Po osmi letech přijedou do Prahy The Cure

Osm let již uběhlo od posledního velkého turné britské skupiny The Cure. Na tom letošním, v jehož rámci se kapela zastaví 22. října i v O₂ areně, zazní skladby ze sedmatřicetileté kariéry The Cure – směs hitů, rarit, skladeb oblíbených i dosud nevydaných ve zbrusu nové pódiové prezentaci. Předkapelou budou Twilight Sad.

FESTIVAL

Deskohraní nabízí k vyzkoušení stovky her

Deskohraní je festival plný deskových a karetních her, předváděček, volného hraní a dalších atrakcí. Proběhne ve dnech 22. až 30. října v Michnově paláci Tyršova domu. Na místě bude možné vybrat si a zahrát z nabídky více než 500 her. Připravena je i řada soutěží od začátečnických až po špičkové turnaje s mezinárodní účastí.

VÝLET

Samhain se slaví v Nižboru

Třináctý ročník oslav keltského svátku Samhain vypukne 22. října na zámku Nižbor. Pro děti bude nachystaná archeologická dílna, dospělí se mohou těšit bohatým kulturním programem, od tanců skupiny Gall-Tír přes ukázky keltské zručnosti až po ochutnávání tradičních pokrmů i nápojů. Na večer je připraven magický rituál plný ohně. /mas/